

w sprawie wniosku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku historia prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażoną w uchwale 754/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 września 2024 r. w sprawie oceny programowej kierunku historia prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku historia prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażonej w § 1 uchwały nr 754/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 września 2024 r., jak również zmiany terminu wizytacji określonego w § 4 tejże uchwały.

Ocena, o której mowa w § 1 przedmiotowej Uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Ocena pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wynika stąd, iż proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy nie w pełni umożliwia studentom kierunku historia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
  2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
  10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Niewłaściwe przyporządkowanie kierunku na studiach drugiego stopnia do dyscyplin naukowych.

Kierunek na studiach pierwszego stopnia był przyporządkowany do historii jako dyscypliny wiodącej oraz do archeologii, językoznawstwa, nauk o prawie, nauk o sztuce, nauk o kulturze i religii, nauk socjologicznych, na studiach drugiego stopnia – do historii jako do dyscypliny wiodącej oraz do archeologii, pedagogiki i psychologii. Przyporządkowanie to wynikało z uwzględnienia w programie studiów efektów uczenia się i treści programowych, które Uczelnia wiązała z tymi dyscyplinami, przy czym np. w odniesieniu do językoznawstwa związane to było z obecnością w programie studiów zajęć kształtujących kompetencje komunikacyjne wg ESOKJ. Kierunek do innych dyscyplin niż historia przyporządkowany był w 1-3% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. W tak niskim odsetku punktów ECTS nie ma możliwości, aby studenci osiągnęli w zależności od poziomu studiów wiedzę obejmującą w zaawansowanym lub pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną w tych dyscyplinach.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia dokonała korekty w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych. Na studiach pierwszego stopnia został on przyporządkowany w sposób nie budzący zastrzeżeń do historii, na studiach drugiego stopnia do historii jako dyscypliny wiodącej oraz psychologii i pedagogiki, ponieważ na tym poziomie studiów realizowane są wymagania standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w odniesieniu do przygotowania psychologiczno-pedagogicznego oraz dydaktycznego. Sam ten fakt nie jest jednak wystarczający do przyporządkowania kierunku do psychologii i pedagogiki, ponieważ określone w standardzie efekty uczenia się mogą zostać osiągnięte przez studentów zarówno na studiach pierwszego stopnia, jak i studiach drugiego stopnia i nie odnoszą się zaawansowanej lub pogłębionej wiedzy w dyscyplinach psychologia i pedagogika, lecz są powiązane z zawodowymi uwarunkowaniami działalności zawodowej nauczyciela wskazanymi odpowiednio w charakterystykach P6S_WK i P7S_WK Polskiej Ramy Kwalifikacji jako „inne”.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia stwierdza, iż wniosek ten dotyczy jedynie określenia terminu kolejnego postępowania oceniającego. Uczelnia stwierdza, że „wizytacja zespołu oceniającego w procedurze oceny programowej kierunku historia odbyła się w dniach 20-21 listopada 2023 r. Raport zespołu oceniającego wpłynął do Uczelni w dniu 24 kwietnia br. Odpowiedzi na zalecenia i uwagi Uczelni przesłaliśmy 4 czerwca (w dniu 10.05.2024 otrzymaliśmy zgodę na przedłużenie terminu nadesłania stanowiska Uczelni). Uchwała nr 754/2024 Prezydium PKA wpłynęła do Uczelni w dniu 1 października 2024 roku. Mając powyższe na względzie wnioskuję aby wspomniany w załączniku nr 3 Statutu PKA okres oceny pozytywnej do dwóch lat był liczony od roku akademickiego, w którym otrzymaliśmy uchwałę w przedmiotowej sprawie, czyli od 1 października roku akademickiego 2024/2025. W dotychczasowej praktyce PKA miały miejsce przypadki, w których data kolejnego postępowania oceniającego była wskazywana w odniesieniu do roku otrzymania uchwały. Od cyklu 2026/2027 na kierunku historia realizowany będzie program studiów drugiego stopnia,

który łącznie ze studiami pierwszego stopnia prowadzonymi od cyklu 2023/2024 realizuje standardy kształcenia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela (zgodnie ze stanowiskiem interpretacyjnym nr 11/2022 Prezydium PKA). Zważywszy, że uczelnia powinna wdrożyć zalecenia do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym prowadzone będzie kolejne postępowanie oceniałające, w obecnym kształcie uchwały uczelnia ma na to tylko jeden rok akademicki, dlatego wnioskuje jak na wstępie”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie kwestionuje zasadności zarzutu. Prosi natomiast o przesunięcie terminu kolejnej wizytacji na rok akademicki 2026/2027. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia wprowadziła działania naprawcze w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia, natomiast nie wprowadziła działań naprawczych w odniesieniu do studiów drugiego stopnia. Uczelnia argumentuje, iż od 2026/2027 na kierunku historia realizowany będzie program studiów drugiego stopnia, który łącznie ze studiami pierwszego stopnia prowadzonymi od cyklu 2023/2024 realizuje standardy kształcenia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Zakładając, że program planowanych studiów drugiego stopnia zostanie przygotowany przed rozpoczęciem jego realizacji, wizytacja ZO PKA będzie okazją do jego oceny. Uchybienia wskazane w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wymagają natomiast pilnego naprawienia w odniesieniu do obecnie realizowanego programu kształcenia.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 1. Nie ma też podstaw do zmiany terminu kolejnej oceny programowej.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Formy zajęć z grupy B w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego są niezgodne z wymaganiami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela i nie umożliwiają osiągnięcia przypisanych do nich efektów uczenia się w zakresie umiejętności.

Na kierunku został przyjęty model realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, który opiera się na realizacji określonych standardem zajęć z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego oraz dydaktycznego na studiach drugiego stopnia, przy czym w momencie przeprowadzania wizytacji, Uczelnia nie dysponowała jeszcze realizującym tę koncepcję programem studiów drugiego stopnia.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia przedstawiła przyjęty przez senat program studiów drugiego stopnia, odpowiadający nowej koncepcji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela historii spójny z programem studiów pierwszego stopnia, który jednak pomija wymagania standardu w odniesieniu do zajęć w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego. Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela mówi, że „w ramach grupy B dwie trzecie godzin zajęć jest realizowanych w formie wykładów i ćwiczeń. Pozostałe godziny zajęć są zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych”. Na ocenianym kierunku na studiach drugiego stopnia zarówno w grupie B1 (psychologia), jak i B2 (pedagogika) 2/3 godzin zajęć stanowią wykłady, a pozostałą część (1/3) tworzą konwersatoria. Są to: *psychologia rozwojowa i wychowawcza* (30h), *pedagogika szkolna z profilaktyką społeczną* (15h), *doradztwo zawodowe w edukacji* (15h). Ani określone dla nich treści programowe ani przewidziane metody weryfikacji efektów uczenia się nie wskazują na zintegrowanie tych zajęć z realizacją praktyk zawodowych. Ponadto zajęcia

prowadzone wyłącznie w formie wykładów nie zapewniają osiągnięcia przypisanych do nich efektów uczenia się z zakresu umiejętności. Na przykład forma wykładu nie jest właściwa dla opanowania umiejętności „radzenia sobie ze stresem i stosowania strategii radzenia sobie z trudnościami” podczas zajęć *psychologia ogólna z elementami psychologii kształcenia*.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wnosi o przesunięcie terminu kolejnego postępowania oceniającego na rok akademicki 2026/2027. Wniosek Uczelni nie odnosi się do meritum zarzutu.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie kwestionuje zasadności zarzutu. Prosi natomiast o przesunięcie terminu kolejnej wizytacji. Uchybienia wskazane w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wymagają jednakże pilnego wprowadzenia działań naprawczych.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 2. Nie ma też podstaw do zmiany terminu kolejnej oceny programowej.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Przeglądy programu studiów nie mają charakteru kompleksowego.

Analiza stanu faktycznego w kryterium pierwszym i drugim wykazała, że na kierunku historia regularnie przeprowadzana ocena programu studiów nie ma charakteru kompleksowego. Nie obejmuje np. analizy zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami rynku pracy, poprawności i trafności zakładanych dla kierunku efektów uczenia się i ich powiązania z koncepcją kształcenia oraz przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych. W sytuacjach, gdy określone elementy programu lub jego realizacja są poddawane ocenie, np. monitorowanie tematów prac dyplomowych, to nie zawsze odpowiadają jej działania naprawcze.

W odpowiedzi Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu: braku kompleksowości przeglądów programów studiów, lecz przypomniała obowiązujące na UKW w Bydgoszczy zasady i procedury projektowania i zmiany programów studiów oraz wskazała Radę Kierunku jako podmiot kolegialny odpowiedzialny za przegląd programu studiów. W świetle powyższego zarzut pozostaje w mocy.

2. Brak skuteczności systemu ankietyzacji zajęć ze względu na bardzo małą responsywność i brak zaufania interesariuszy wewnętrznych do tej formy ewaluacji.

Ani nauczyciele akademicy, ani studenci ocenianego kierunku nie uważają wyników ankiet oceniających zajęcia za wiarygodne źródło informacji. W opinii pierwszych kluczowy jest zbyt mały odsetek wypełnianych ankiet (w protokole z posiedzenia WZds.JK w dniu 18.02.2023 r. stwierdzono, że w przypadku prawie połowy zajęć ankietę wypełniła jedna osoba, a tylko co piąte zostały ocenione przez większą liczbę studentów niż dwóch), z kolei studenci kwestionują anonimowość ankiet, a uczelnia nie podejmuje skutecznych działań podnoszących zaufanie studentów. Wnioski z ankiet nie stanowią zatem podstawy do podejmowania ani działań naprawczych, ani doskonalących jakość kształcenia.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu, lecz ogólnie stwierdziła, że ankiety są anonimowe, dobrowolne i przeprowadzane w systemie USOS co semestr. W świetle powyższego zarzut pozostaje w mocy.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wnosi o przesunięcie terminu kolejnego postępowania oceniającego na rok akademicki 2026/2027. Wniosek Uczelni nie odnosi się do meritum zarzutu.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie kwestionuje zasadności zarzutów. Prosi natomiast o przesunięcie terminu kolejnej wizytacji na rok akademicki 2026/2027. Z uwagi na istotny wpływ problemów wytkniętych w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej na jakość kształcenia na ocenianym kierunku, problemy te trzeba rozwiązać w trybie pilnym.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 10. Nie ma też podstaw do zmiany terminu kolejnej oceny programowej.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy oceny „spełnione częściowo” w stosunku do kryteriów: 1, 2 oraz 10, Prezydium PKA stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany oceny wydanej w uchwale nr 754/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 września 2024 r. Konieczność pilnego wprowadzenia zmian nie pozwala na przesunięcie terminu kolejnej oceny programowej.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku na studiach drugiego stopnia do dyscyplin lub dyscypliny naukowej, które stanowią podstawy teoretyczne kierunku.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się dostosowanie form zajęć z grupy B (przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne) do wymagań standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się wprowadzenie kompleksowych przeglądów programów studiów i wprowadzanie wynikających z nich działań naprawczych.
2. Zaleca się poprawę skuteczności systemu ankietyzacji zajęć poprzez zwiększenie zaufania interesariuszy wewnętrznych do tej formy ewaluacji.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 2

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 3.

Uchwała nr 901/2024
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 listopada 2024 r.

---

§ 3

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku historia na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2025/2026.

§ 4

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej